

[Ministeren for Grønland.]

rende, der medvirker til at løse de mangeartede opgaver i det grønlandske samfund.

Navnlig for de lavest indplacerede tjenestemænd var fordelene ved at søge ansættelse i Grønland efterhånden helt forsvundet, idet overenskomstansatte havde en bedre udgangsposition end tjenestemændene, da den restriktive lønpolitik begyndte i 1971.

Der er ved overenskomstforhandlinger ydet en Grønlandsbonus for ikke-hjemmehørende tjenestemænd, således at disse igen har opnået en rimelig økonomisk fordel ved ansættelse i Grønland, men dog således, at de ikke nominelt kommer over den løn, der ydes tilsvarende grupper i Danmark. Ordningen blev holdt uden for tjenestemandssystemets lønrammer og må antages at få mindre og mindre betydning, efterhånden som hjemmehørende overtager tjenestemandstillingerne.

Disse forbedringer kan ikke direkte overføres til overenskomstområdet, uden at man på ny cementerer de eksisterende skævheder i lønsystemet. Det er regeringens opfattelse, at på områder, hvor eksisterende lønninger som følge af den lavere skat og husleje i Grønland giver disponibel indkomst på 40 pct. eller derover, sammenlignet med tilsvarende grupper i Danmark, bør der ydes forbedringer inden for den samme indkomstramme, som gælder offentligt ansatte i Danmark.

Det har været regeringens håb og ønske, at man ved frie forhandlinger kunne nå frem til nye overenskomster i Grønland inden for de ovennævnte forudsætninger. Det er da også lykkedes at forhandle sig til rette med Den almindelige danske Lægeforening, men som indledningsvis nævnt er dette ikke lykkedes under forhandlingerne med Radiotelegrafistforeningen af 1917. Foreningen accepterer ikke ovennævnte forudsætninger og har stillet krav om forhøjelser, der med den forventede afsmittning på andre overenskomster vil medføre, at man vender tilbage til forholdene før 1971.

Grønlands landsråd har som bekendt støttet den lønpolitik, der er ført siden 1971. Under forhandlinger med landsrådets forretningsudvalg i den forløbne uge er denne tilslutning på ny blevet bekræftet. Det er endvidere såvel regeringens som landsrådets opfattelse, at en voldsom forøgelse af lønomkostningerne i Grønland umiddelbart før etablering af en hjemmestyreordning forekommer overordentlig uheldig.

Landsrådet har endvidere ytret meget alvorlig bekymring for de følger, en arbejdsstandsning på dette område af blot nogen varighed vil få for det grønlandske samfund. Med de store afstande og sårbare trafikforbindelser er det af yderste vigtighed, at telekommunikationen fungerer effektivt. Regeringen er helt på linie hermed og deler også forligsmændenes opfattelse af, at der er tale om et særdeles samfundsvigtigt område.

Arbejdsstandsningen må forventes at få lang varighed uden indgriben, idet de danske organisationers medlemmer, der er ansat i Grønland, kun udgør en lille del af det samlede antal medlemmer. Regeringen ønsker derfor den løbende konflikt stoppet hurtigst muligt.

Grønlands landsråd har i sin henvendelse til mig også udtrykkelig udtalt ønsket om snarest muligt at skaffe udvej for at få konflikten bragt til ophør.

De begreber og forudsætninger, der nævnes i lovforslagets bemærkninger, og som er uddybet her, er naturligvis ikke ganske eksakte størrelser. Regeringen er derfor af den opfattelse, at udformningen af overenskomsterne i sidste instans bør overlades til en uvildig opmand, der på baggrund af loven og de udtalelser, der måtte komme fra det høje ting, kan bilægge parternes uoverensstemmelser. Afgørelsen vil få afsmittende virkning for de øvrige overenskomster, og folketingets tilslutning til dette lovforslag vil derfor reelt få samme betydning for Grønland, som tingets henstilling til det danske arbejdsmarked har fået for de overenskomster for offentligt ansatte i Danmark, der indgås mellem finansministeriet og organisationerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale det til tingets hurtige og velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *for-slag til lov om forlængelse af visse kollektive overenskomster på søfartsområdet*.

Forslaget tager sigte på at undgå den truende arbejdsstandsning på Bornholmstrafikken og at bringe de løbende arbejdsstandsninger på færgeområdet til ophør gennem en forlængelse af de hidtil gældende overenskomster på området.

Baggrunden for forslaget er, at resultatet af